



Aan de Gemeenteraad van
gemeente Dronten
Herfst 12
8251 Dronten

Amsterdam, 2 maart 2015

Referentie: JLS/e0347985

Geachte voorzitter en leden van de raad van de gemeente Dronten,

Wij verwijzen naar ons gesprek gehouden op 16 februari jl. met de voorzitters van de fracties in uw raad en de brief van het college gedateerd 24 februari jl. (kenmerk U15.003565/CD/HP). Deze communicatie vindt zijn oorsprong in de constatering dat door de gemeente Dronten sinds 1 juli 2011 geen premie is afgedragen aan de belastingdienst. Per brief gedateerd 6 februari jl. (U15.001843/DOC/GG) heeft het college door middel van diverse vragen onze visie op deze omissie gevraagd, inclusief de vraag hoe PwC aankijkt tegen haar verantwoordelijkheid ter zake. Per brief gedateerd 11 februari jl. heeft ondergetekende op deze vragen gereageerd.

Tijdens het gesprek op 16 februari is aangegeven dat met betrekking tot deze kwestie bij de leden van de gemeenteraad de volgende vragen leven:

- Wat is de verantwoordelijkheid van de accountant in deze?
- Wat had de accountant anders moeten doen?
- Welk vertrouwen kunnen wij nog stellen in de werkzaamheden van de accountant?
- Welke oplossing stelt de accountant voor? En, welke afspraken moeten wij maken voor de toekomst?

Zoals ook al tijdens het gesprek op 16 februari is aangegeven, betreuren wij de ontstane situatie ten zeerste. Er bestaat voor PwC geen twijfel dat de controle van de betreffende jaarrekeningen beter had gekund en had moeten zijn. Ter vermindering van elk misverstand willen wij in dit kader nog nadrukkelijk aangeven dat PwC zich in deze discussie geenszins achter materialiteit wenst te verschuilen. Met onze hierna volgende reactie hoopt PwC een basis te leggen voor een 'nieuwe' start van PwC als een kritische accountant van de gemeente Dronten.

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357,
1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl*

*PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

De controleopdracht

PwC heeft de opdracht tot controle van de jaarrekening van de gemeente Dronten. De gemeenteraad is opdrachtgever van de accountant. Onze werkzaamheden resulteren in een controleverklaring bij de jaarrekening. In deze verklaring geven wij ons oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening als geheel. Onze controleaanpak wordt jaarlijks met uw gemeente afgestemd en is gebaseerd op een risicoanalyse van jaarrekeningposten en processen en een boordeling van de kwaliteit van de interne beheersing.

Daarnaast stelt de gemeente Dronten zelf een intern controleplan op. Een intern controleplan maakt onderdeel uit van de interne beheersing van de gemeente en wordt ook uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Wel vormt de interne controle een maatstaf om, na toetsing van de effectiviteit ervan, aard en omvang van onze eigen controlewerkzaamheden te bepalen. Om te waarborgen dat de interne controle-uitkomsten ook bruikbaar zijn ten behoeve van onze accountantscontrole, wordt het interne controleplan met ons besproken. In het interne controleplan van uw gemeente is opgenomen dat PwC audits uitvoert op personeelskosten. Het interne controleplan spreekt over 100 deelwaarnemingen op personeelskosten. Het gaat daarbij om onder meer de volgende deelwaarnemingen; bruto - netto berekeningen, tijdige verwerking van in- en uitdiensttreding en juistheid onkostendeclaraties. Tussen de gemeente en PwC is niet helder afgestemd dat PwC deze werkzaamheden zou uitvoeren. Achteraf bezien hadden wij dit bij u moeten adresseren. In het kader van onze reguliere controle hebben wij overigens uiteraard wel op grond van onze risico inschatting een aantal van voornoemde deelwaarnemingen verricht.

De post personeelskosten betreft een materiële post in uw jaarrekening. Bij de bepaling of sprake is van een hoog- of laagrisico-post hebben o.a. de volgende vragen een rol gespeeld; op welke wijze wordt de salarisadministratie verzorgd, wat is de kwaliteit van de interne beheersing, wat is de omvang van de post en wat is de waarschijnlijkheid dat een risico zich voordoet? Op basis van deze risicoanalyse is de post personeelskosten als een normaal risico ingeschat. Aard en omvang van onze controlewerkzaamheden voor personeelskosten zijn op basis van deze risicoanalyse bepaald en vervolgens afgestemd met uw gemeenteraad.

De casus

Op 23 januari jl. heeft het college van de gemeente Dronten de resultaten ontvangen van het door hen geïnitieerde onderzoek naar de processen op de personeels- en salarisadministratie. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden in december 2014, en heeft geleid tot het ontdekken van de niet gedane afdrachten van premies aan de belastingdienst. In een brief aan de belastinginspecteur stelt de gemeente dat de oorzaak ligt bij een wijziging van het percentage voor de afdracht WAO-WIA in haar salarispakket. Op 26 januari jl. heeft de wethouder ondergetekende telefonisch op de hoogte gesteld van de casus WAO/WIA. In de periode tot aan de ontdekking is de omissie bij geen enkele (interne) controle aan het licht gekomen. Niet door interne controles van de gemeente, niet door het salarisverwerkingsbedrijf Raet en niet door de controlerend accountant PwC. Ook de belastingdienst heeft niet gewezen op de verminderde afdracht.

Verantwoordelijkheid van de accountant

In het gesprek op 26 februari hebben wij aangegeven ons medeverantwoordelijk te voelen voor het feit dat dit bij de gemeente Dronten heeft kunnen plaatsvinden. En wel om de volgende twee redenen:

1. PwC heeft ten onrechte niet geconstateerd dat zij in het interne controleplan is genoemd als partij die een deel van de (interne) controlewerkzaamheden op de personeelskosten zou uitvoeren.

2. Bij de controle van de af te dragen werkgeverslasten hebben wij de juistheid van de invoer van de af te dragen premiepercentages gecontroleerd. Hierbij is door ons niet vastgesteld dat het percentage af te dragen WAO-WIA premie niet op overzichten van salarisverwerkingsbedrijf Raet vermeld stond. Ook tijdens de door ons uitgevoerde cijferanalyses op de personeelskosten is dit niet vastgesteld.

In de hiervoor vermelde brief van uw College gedateerd 24 februari jl. heeft u gerefereerd aan een eventuele bijdrage van PwC in de mogelijke nadelige gevolgen van deze kwestie voor uw gemeente. De primaire verantwoordelijkheid voor de ontstane situatie ligt vanzelfsprekend bij de gemeente zelf. Maar dit laat onverlet dat u van PwC als controlerend accountant meer had mogen verwachten. Gelet hierop en teneinde de blik op de toekomst te kunnen richten, is PwC bereid 40% van een eventueel door de belastingdienst op te leggen boete voor haar rekening te nemen. Uiteraard wordt deze toezegging gedaan in het vertrouwen dat de Gemeente zich tot het uiterste zal inspannen om boetes van de belastingdienst te voorkomen c.q. zoveel mogelijk te beperken.

Herwinnen van vertrouwen

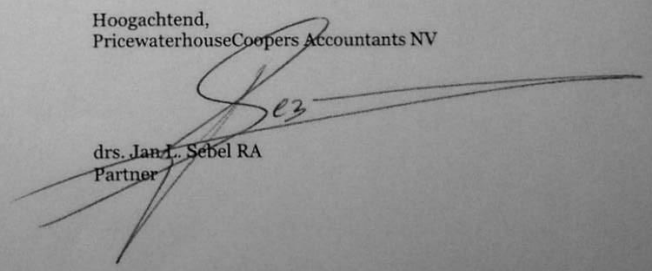
Wij begrijpen dat bij u de vraag leeft of de gemeenteraad nog kan vertrouwen op de werkzaamheden van PwC als haar accountant. Wij zijn onvoldoende tegemoet gekomen aan uw verwachtingen ten aanzien van de signalerende rol van de accountant. Wij betreuren dit ten zeerste. Het spreekt voor zich dat wij onze controleaanpak ten aanzien van de personeelskosten en de werkgeverslasten zullen aanpassen. Los van dit specifieke onderwerp, zullen wij onze gehele controle-aanpak nog eens kritisch beoordelen en waar nodig aanpassen. Tevens willen wij graag tegemoetkomen aan de wens om vaker met de gemeenteraad van gedachten te wisselen over onze controleaanpak en -bevindingen. In het gesprek op 16 februari hebben wij ter overweging gegeven om een auditcommissie in te stellen om aan een dergelijk periodiek overleg intensief inhoud te geven.

Wij zijn zeer gemotiveerd om het vertrouwen van de Raad in ons te herwinnen. Dat is waar PwC voor staat en waar de gemeente en haar inwoners recht op hebben.

Wij hopen op uw akkoord met het voorgaande om daarmee de controle van de 2014 jaarrekening van uw gemeente te mogen/kunnen afronden.

Het spreekt voor zich dat wij graag beschikbaar zijn om de inhoud van deze brief nader aan u toe te lichten.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants NV



drs. Jan T. Sebel RA
Partner